

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

УДК 347.772

І. Є. Якубівський,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу Львівського національного університету імені Івана Франка

МАЙНОВІ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ

У статті проаналізовано правові засади обороту майнових прав інтелектуальної власності. Автор доводить, що об'єктами цивільного обороту у сфері інтелектуальної власності виступають саме майнові права інтелектуальної власності. Також аналізуються особливості оборотоздатності майнових прав інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації, секретні винаходи (корисні моделі).

Ключові слова: цивільний оборот, інтелектуальна власність, майнові права, оборотоздатність.

Постановка проблеми. В умовах інноваційного розвитку економіки інтелектуальна власність виступає як товар, що піддається грошовій оцінці та є об'єктом обороту. У цьому аспекті набувають актуальності проблеми правового регулювання відносин щодо переходу майнових прав інтелектуальної власності від одних суб'єктів до інших у рамках цивільного обороту.

Аналіз останніх досліджень. Проблематика, що стосується самого поняття цивільного обороту та майнових прав як його об'єктів, досліджувалась у роботах В. А. Белова, Б. Б. Ебзеєва, С. О. Сліпченка, І. В. Спасибо-Фатеевої, С. І. Шимон, О. С. Яворської та ряду інших учених. Також окремі аспекти обороту майнових прав інтелектуальної власності розглянуті у наукових публікаціях з питань права інтелектуальної власності такими вченими, як Ю. Є. Атаманова, О. М. Васильєва, О. О. Городов, О. Л. Маковський, О. М. Мельник, І. Є. Томаров, О. І. Харитонова та ін.

Водночас означені питання і надалі залишаються недостатньо дослідженими і такими, що продовжують викликати дискусії серед юристів-науковців та практиків, а отже, потребують подальшого теоретичного осмислення. Відтак **метою** даного дослідження є визначення об'єктів цивільного обороту в контексті відносин інтелектуальної власності та з'ясування особливостей оборотоздатності майнових прав на окремі об'єкти інтелектуальної власності.

Виклад основного матеріалу. Питання щодо оборотоздатності майнових прав інтелектуальної власності тісно пов'язане із такою цивільно-правовою категорією, як цивільний оборот. У цивілістичній доктрині висловлені різні точки зору щодо сутності цивільного обороту [1, с. 32–33; 2, с. 76–84]. Цивільне законодавство України не містить визначення даного поняття, хоча зі змісту ч. 1 ст. 178 ЦК України

впливає, що цивільний оборот передбачає відчуження або перехід об'єктів цивільних прав від однієї особи до іншої в порядку правонаступництва чи спадкування або іншим чином. Тобто в рамках цивільного обороту відбувається переміщення (рух) об'єктів цивільних прав від одних суб'єктів до інших.

У ЦК України на рівні загальних положень Книги 1 до об'єктів цивільних прав віднесені як результати інтелектуальної (творчої) діяльності, так і майнові права (ст. 177). Далі у ст. 178 ЦК України регулюються питання щодо оборотоздатності об'єктів цивільних прав. У цьому аспекті виникає питання про те, що є об'єктом цивільного обороту – сам об'єкт права інтелектуальної власності чи майнові права на нього?

Слід зазначити, що дане питання носить дискусійний характер не тільки по відношенню до сфери інтелектуальної власності, але й на рівні загальних положень про об'єкти цивільних прав.

Одні вчені розглядають майнові права як об'єкти цивільного обороту. Так, О. С. Яворська зазначає, що така важлива ознака майнових прав, як їх відчужуваність, тобто відсутність безпосереднього, нерозривного зв'язку цих прав з особою носія, дає можливість говорити про них як про об'єкти цивільного обороту [3, с. 227]. У свою чергу, С. І. Шимон підкреслює, що законодавець вказує на оборотоздатність не речей (у тому числі грошей, інших матеріалізованих об'єктів), а саме об'єктів, таким чином визнаючи властивість оборотоздатності й за майновими правами [4, с. 60–63]. Ще далі йде російський учений В. А. Белов, який вважає, що об'єктами цивільного обороту виступають не самі об'єкти цивільних правовідносин, а суб'єктивні цивільні права [5, с. 76–77]. Ця позиція свого часу висловлювалась О. О. Красавчиковим [6, с. 26] і одержує підтримку серед окремих сучасних дослідників [2, с. 97–102; 7, с. 89–92].

Досить виважено висловлюється про можливість майнових прав бути об'єктами цивільного обороту І. В. Спасибо-Фатєєва. У цілому визнаючи, що майнові права перебувають у цивільному обороті [8, с. 306–307], учена звертає увагу на те, що оборотоздатністю наділені не всі об'єкти цивільних прав. На думку І. В. Спасибо-Фатєєвої, саме речі мають поділятися на ті, що перебувають в обороті, обмежені в обороті та вилучені з обороту. Що стосується майнових прав, то враховуючи невизначеність самого поняття майнових прав та суперечливість їхньої юридичної природи (ст. 190 ЦК України), так само суперечливим є й питання про оборот майнових прав [9, с. 367–368]. У свою чергу, російський вчений К. І. Скловський висловлює думку, що такий ідеальний феномен, як право, не може передаватися; кожне право виникає, а не передається [10, с. 295].

Стосовно сфери інтелектуальної власності більшість вітчизняних науковців вважають, що об'єктами цивільного обороту виступають саме майнові права інтелектуальної власності [2, с. 71–72; 9, с. 370; 11, с. 89–90; 12, с. 22–33]. Інші ж вчені як об'єкти цивільного обігу розглядають самі результати інтелектуальної, творчої діяльності [13, с. 55; 14, с. 210–211; 15, с. 237–238].

Не займає чіткої позиції з цього питання і судова практика. Так, у п. 4 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 04.06.2010 № 5 «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав» передбачено, що згідно зі статтями 177 та 424 ЦК (435-15) майнові права, *результати ін-*

телектуальної, творчої діяльності належать до об'єктів цивільних прав, а за статтею 178 ЦК (435-15) вони є оборотоздатними (курсив мій. – *І. Я.*). Тобто об'єктами цивільного обороту в даному випадку визнаються як результати інтелектуальної, творчої діяльності, так і майнові права на них.

Видається, що відповідь на поставлене питання закладена у ст. 424 ЦК України, яка передбачає, що майнові права інтелектуальної власності можуть відповідно до закону бути вкладом до статутного капіталу юридичної особи, предметом договору застави та інших зобов'язань, використовуватись в інших цивільних відносинах. Звідси випливає, що саме майнові права інтелектуальної власності є об'єктами цивільного обороту. Це підтверджується також положеннями гл. 75 ЦК України, у якій ідеться про договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Уже в самій назві цієї групи договорів закладено те, що вони опосередковують відносини з передання чи іншого розпоряджання саме майновими правами інтелектуальної власності, а не творами, винаходами чи іншими об'єктами права інтелектуальної власності. Об'єктами спадкового правонаступництва теж виступають саме майнові права інтелектуальної власності (статті 1216, 1218 ЦК України, ст. 29 Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-ХІІ).

Тобто виходить, що об'єктами відносин інтелектуальної власності «у статичці» є самі об'єкти права інтелектуальної власності (результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації), тоді як об'єктами відносин, що опосередковують їх «динаміку», тобто рух у рамках цивільного обороту, виступають майнові права інтелектуальної власності. Чим обумовлено такий законодавчий підхід?

Учені зазвичай пов'язують це з нематеріальним характером самих об'єктів права інтелектуальної власності. Так, О. Л. Маковський з даного приводу зазначає, що самі ці нематеріальні об'єкти не можуть бути предметом правочинів, але таким предметом може бути право на них [16, с. 134]. О. О. Городов підкреслює, що оскільки в процесі товарно-грошового обміну самі об'єкти патентних прав не переходять подібно до речей від одного суб'єкта до іншого за формалізованими схемами, оскільки володіють властивістю регенерації і можуть одночасно використовуватися необмеженим колом осіб, постільки має місце оборот майнових прав на вказані об'єкти [17, с. 323]. Схожої думки дотримуються й деякі інші дослідники [7, с. 88; 18, с. 28; 19, с. 19–20; 20, с. 585–586].

На відміну від об'єктів права власності – речей, фізичне передання результату інтелектуальної діяльності чи засобу індивідуалізації є неможливим. Можна, звісно, передати матеріальний об'єкт, у якому виражено відповідний результат інтелектуальної діяльності чи засіб індивідуалізації. Проте ЦК України передбачає, що право інтелектуальної власності та право власності не залежать одне від одного (ст. 419). Тому передання матеріального об'єкта, в якому виражено об'єкт права інтелектуальної власності, не матиме наслідком перехід до іншої особи права інтелектуальної власності.

Таким чином, самі результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації в силу своєї нематеріальної природи не можуть виступати об'єктами передання (традиції), оскільки це має місце по відношенню до речей. Так само передання матеріального об'єкта, в якому втілено об'єкт права інтелектуальної власності, не впливатиме на динаміку правовідносин інтелектуальної власності.

На думку деяких учених, необоротоздатність об'єктів права інтелектуальної власності пов'язана з їх невіддільністю від особи творця. Так, Є. О. Суханов зазначає, що об'єкти інтелектуальних прав як нематеріальні блага є невіддільними від своїх творців, а тому в принципі не можуть відчужуватися [21, с. 148]. Аналогічну позицію займає С. О. Сліпченко, який у контексті положень ст. 178 ЦК України виділяє два критерії оборотоздатності об'єктів: 1) віддільність чи невіддільність від суб'єкта (натуральна оборотоздатність); 2) наявність чи відсутність прямої вказівки закону про їх обмеженість в обороті чи вилучення з цивільного обороту (цивільна оборотоздатність). Далі вчений пише, що результати творчої, інтелектуальної діяльності є невідчужуваними в силу своїх природних властивостей [2, с. 71–72].

Погоджуючись із тезою про те, що самі результати інтелектуальної діяльності не можуть виступати об'єктами цивільного обороту, слід усе ж зробити певне уточнення. Видається, що неправильно було би вважати, що об'єкти права інтелектуальної власності є невід'ємними від суб'єкта (автора, винахідника тощо). Адже об'єкт права інтелектуальної власності виражається у певній об'єктивній формі — у примірнику книги, компакт-дисуку із зафіксованою на ньому фонограмою тощо. У силу своїх натуральних властивостей один і той самий об'єкт права інтелектуальної власності може бути втіленим у необмеженій кількості матеріальних об'єктів і одночасно використовуватись у принципі необмеженою кількістю осіб. Ті чи інші ідеї, образи є невіддільними від особи-творця доти, поки вони існують у свідомості останнього у формі творчого задуму. Проте право інтелектуальної власності на них у цей момент ще не виникає. Але як тільки ці ідеї, образи будуть виражені творцем у певній об'єктивній формі, що робить їх придатними для сприйняття іншими особами, вести мову про їх невіддільність від особи-творця вже не доводиться.

Ще один варіант пояснення того, чому об'єкти права інтелектуальної власності не є об'єктами цивільного обороту, пропонує український науковець І. Є. Томаров. На його думку, інтелектуальні продукти через нематеріальну природу не мають достатньої визначеності, щоби бути відділеними один від одного. Визначеність їм надає суб'єктивне виключне право на використання, яке і стає об'єктом цивільного обороту [11, с. 89–90].

Наведена позиція видається доволі спірною. Право інтелектуальної власності як суб'єктивне цивільне право завжди виникає на конкретний об'єкт, який можна відмежувати від інших подібних об'єктів. Визначеність об'єкта права інтелектуальної власності досягається по-різному в залежності від того, до якого із інститутів права інтелектуальної власності він належить (наприклад, в авторському праві – це унікальна зовнішня форма вираження твору; в патентному праві – це сукупність суттєвих ознак об'єкта, що відображена у формулі винаходу (корисної моделі) чи комплекті зображень виробу щодо промислового зразка; для торговельної марки – її зображення та перелік товарів та (або) послуг, для яких вона зареєстрована, і т. д.). Визначеність суб'єктивних виключних прав, про яку пише І. Є. Томаров, власне, і впливає із визначеності об'єкта цих прав.

Видається, що об'єкти права інтелектуальної власності не можуть виступати об'єктами цивільного обороту також у силу того, що на такі об'єкти законом передбачено виникнення, як правило, двох груп суб'єктивних прав: особистих немайнових прав та майнових прав інтелектуальної власності (ст. 418 ЦК України).

Що стосується особистих немайнових прав, то вони, якщо інше не передбачено законом, належать тільки творцеві об'єкта інтелектуальної власності і не можуть бути передані іншим особам (ст. 423 ЦК України). Крім того, вони не мають економічного змісту і не підлягають грошовій оцінці. Тому особисті немайнові права інтелектуальної власності в принципі не можуть бути об'єктами цивільного обороту.

Отже, у рамках цивільного обороту неможливим є перехід усієї сукупності особистих немайнових та майнових прав інтелектуальної власності на відповідний об'єкт від одного суб'єкта до іншого – переходити можуть лише майнові права.

Дана обставина істотно відрізняє динаміку правовідносин інтелектуальної власності від правовідносин власності. Адже зміст права власності, як відомо, становить тріада правомочностей власника – права володіння, користування та розпоряджання майном (ст. 317 ЦК України). Усі зазначені правомочності є майновими, а тому повністю переходять до нового власника. Звісно, що на доктринальному рівні можна дискутувати з приводу того, на що спрямований, наприклад, договір купівлі-продажу – на передання майна чи права власності на нього. Але в кінцевому результаті до покупця за даним договором переходить майно і, разом з ним, право власності на нього у складі всіх трьох згаданих вище правомочностей власника. На відміну від цього, у сфері інтелектуальної власності внаслідок укладення відповідного договору особа може набути лише майнових прав інтелектуальної власності на відповідний об'єкт. Особисті немайнові права інтелектуальної власності на даний об'єкт залишатимуться за його творцем (автором, винахідником тощо). Тому в даній сфері досить поширеними є ситуації, коли на один і той самий об'єкт особисті немайнові права належать одній особі, а майнові – іншій. Крім того, слід враховувати й те, що законодавство допускає можливість передання майнових прав інтелектуальної власності як повністю, так і частково (статті 427, 1113 ЦК України). Наприклад, на підставі авторського договору автор може передати іншій особі виключне право на використання його твору конкретним визначеним у договорі способом, залишаючи за собою виключне право на використання твору всіма іншими способами.

Тому в контексті правовідносин інтелектуальної власності положення про те, що об'єктами обороту є не самі об'єкти права інтелектуальної власності, а майнові права на них, має принципове значення.

За змістом положень ст. 178 ЦК України, майнові права інтелектуальної власності можуть мати неоднакову ступінь оборотоздатності. Ураховуючи положення ч. 1 зазначеної статті, слід виходити із того, що, за загальним правилом, майнові права інтелектуальної власності є такими, що обертаються вільно. Винятки із даного правила встановлюються законом стосовно окремих об'єктів права інтелектуальної власності.

Насамперед, особливості стосуються оборотоздатності майнових прав на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. До останніх законодавство України відносить комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні позначення.

Що стосується торговельних марок, то законом не передбачено тих чи інших обмежень щодо оборотоздатності майнових прав інтелектуальної власності на ці об'єкти.

Тому майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку можуть вільно переходити від одних осіб до інших на основі договорів та з інших передбачених законом підстав.

Стосовно комерційного найменування закон закріплює обмеження щодо можливості передання прав на цей об'єкт іншій особі. Це пов'язано з тим, що основна функція комерційного найменування полягає в індивідуалізації конкретної особи. Тому ст. 490 ЦК України серед майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування не передбачає виключного права дозволяти використання його іншим особам і, з іншого боку, у ч. 2 містить чіткий припис, що майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування передаються іншій особі тільки разом із цілісним майновим комплексом особи, якій ці права належать, або його відповідною частиною. До того ж слід враховувати й те, що право на комерційне (фірмове) найменування може належати не будь-яким юридичним особам, а лише підприємницьким товариствам (п. 78 Постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 17.10.2012 № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності»). Тому, враховуючи положення законодавства України та правові позиції, вироблені судовою практикою, майнові права інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування є обмежено оборотоздатними об'єктами.

Особливістю географічного позначення є те, що права на даний об'єкт може бути будь-яка особа, яка виробляє певний товар у конкретному географічному місці. Водночас ст. 17 Закону України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16.06.1999 № 752-XIV передбачає, що власник свідоцтва на кваліфіковане зазначення походження товару не має права видавати ліцензії на його використання іншим особам. Тому сама природа географічного зазначення та особливості прав на нього обумовлюють неможливість таких прав бути об'єктами цивільного обороту.

У сфері патентного права певні особливості передбачені для майнових прав інтелектуальної власності на секретні винаходи і корисні моделі (винаходи (корисні моделі), що містять інформацію, віднесена до державної таємниці). Відповідно до ст. 28 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», власник патенту на секретний винахід чи секретну корисну модель може на підставі договору передати свої виключні права або надати дозвіл (видати ліцензію) на використання об'єкта іншій особі за погодженням із Державним експертом з питань таємниць. Тому майнові права інтелектуальної власності на секретний винахід чи секретну корисну модель слід відносити до обмежено оборотоздатних об'єктів.

Висновки. Отже, об'єктами цивільного обороту у сфері інтелектуальної виступають майнові права інтелектуальної власності. Це обумовлено: по-перше, нематеріальною природою самих об'єктів права інтелектуальної власності і, як наслідок, неможливістю їх фізичного передання однією особою іншій; по-друге, існуванням поряд із майновими правами інтелектуальної власності групи особистих немайнових прав, що унеможливило в такому випадку перехід від одної особи до іншої всієї сукупності прав інтелектуальної власності на відповідний об'єкт. У контексті ст. 178 ЦК України майнові права інтелектуальної власності належать до об'єктів, що обертаються вільно, за винятком тих, які відповідно до закону є обмежено оборотоздат-

ними (майнові права на комерційні найменування, секретні винаходи та корисні моделі) або вилученими з цивільного обороту (майнові права на географічні позначення).

ЛІТЕРАТУРА

1. Эбзеев Б. Б. Гражданский оборот: понятие и юридическая природа / Б. Б. Эбзеев // Государство и право. – 1999. – №2. – С. 32–33.
2. Слипченко С. А. Оборотоспособность объектов личных неимущественных прав, обеспечивающих социальное бытие физического лица : монография / С. А. Слипченко. – Харьков : ФОП Мичурина Н. А., 2011. – 336 с.
3. Яворська О. Майнові права як об'єкти цивільного обороту / О. С. Яворська // Вісн. Львів. ун-ту. Серія юрид. – 2011. – Вип. 53. – С. 225–231.
4. Шимон С. І. Оборотоздатність майнових прав як об'єктів цивільних правовідносин / С. І. Шимон // Підприємництво, госп-во і право. – 2013. – №2. – С. 60–63.
5. Белов В. А. Объект субъективного гражданского права, объект гражданского правоотношения и объект гражданского оборота: содержание и соотношение понятий / В. А. Белов // Объекты гражданского оборота: сб. ст. / отв. ред. М. А. Рожкова. – М. : Статут, 2007. – С. 6–77.
6. Красавчиков О. А. Советский гражданский оборот / О. А. Красавчиков // Вопр. гражд., труд. права и гражд. процесса. Учен. зап. СЮИ. – М. : Госюриздат, 1957. – Т. 5. – С. 3–27.
7. Рыбалов А. О. Экономические блага и гражданский оборот / А. О. Рыбалов // Объекты гражданского оборота : сб. ст. / отв. ред. М. А. Рожкова. – М. : Статут, 2007. – С. 78–94.
8. Спасибо-Фатеева И. В. Понятие имущества и имущественных прав и их места среди объектов гражданских прав / И. В. Спасибо-Фатеева // Страницы Харьковской цивилистики : в 3 ч. Ч. 3: Доктора Харьковской цивилистической школы / под общ. ред. И. В. Венедиктовой и С. Н. Бервено. – Харьков : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2010. – С. 288–307.
9. Спасибо-Фатеева И. В. Цивілістика: на шляху формування доктрин: вибр. наук. пр. / І. В. Спасибо-Фатеева. – Х. : Золоті сторінки, 2012. – 696 с.
10. Скловский К. И. Собственность в гражданском праве / К. И. Скловский. – 4-е изд., перераб., доп. – М. : Статут, 2008. – 922 с.
11. Томаров И. Е. К вопросу о природе и системе объектов гражданских правоотношений и объектов интеллектуального правоотношения // Альманах цивилистики : сб. ст. Вып. 2 / И. Е. Томаров ; под ред. Р. А. Майданика. – Киев : Алерта ; КНТ ; ЦУЛ, 2009. – 384 с.
12. Атаманова Ю. Е. Участие в хозяйственных обществах правами промышленной собственности: правовые проблемы передачи инновационного продукта / Ю. Е. Атаманова. – Харьков, 2004. – 208 с.
13. Мельник О. М. Суб'єкт права інтелектуальної власності та його цивільно-правовий статус : монографія / О. М. Мельник. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 156 с.
14. Харитоновна О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади) : монографія / О. І. Харитоновна. – О. : Фенікс, 2011. – 346 с.
15. Шимон С. І. Теорія майнових прав як об'єктів цивільних правовідносин : монографія / С. І. Шимон. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – С. 237–238.
16. Гражданское право современной России / сост. О. М. Козырь и А. Л. Маковский. – М. : Статут, 2009. – 254 с.
17. Городов О. А. Право промышленной собственности : учебник / О. А. Городов. – М. : Статут, 2011. – 942 с.

18. Васильева Е. Н. Оборотоспособность в сфере интеллектуальной собственности / Е. Н. Васильева // Государство и право. – 2011. – № 8. – С. 26–34.
19. Астахова М. Права на результаты интеллектуальной деятельности как объекты гражданского оборота / М. Астахова // Интеллектуальная собственность: Промышленная собственность. – 2006. – № 12. – С. 19–20.
20. Гражданское право: актуальные проблемы теории и практики / под общ. ред. В. А. Белова. – М. : Юрайт-Издат, 2007. – 993 с.
21. Гражданское право России – частное право / отв. ред. В. С. Ем. – М. : Статут, 2008. – 588 с.

Якубовский И. Е.

ИМУЩЕСТВЕННЫЕ ПРАВА ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ КАК ОБЪЕКТЫ ГРАЖДАНСКОГО ОБОРОТА

В статье проанализированы правовые основы оборота имущественных прав интеллектуальной собственности. Автор обосновывает мнение, что объектами гражданского оборота в сфере интеллектуальной собственности выступают именно имущественные права интеллектуальной собственности. Также анализируются особенности оборотоспособности имущественных прав на средства индивидуализации, секретные изобретения (полезные модели).

Ключевые слова: гражданский оборот, право интеллектуальной собственности, имущественные права, оборотоспособность.

Yakubivskii I. E.

INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS AS AN OBJECT OF CIVIL CIRCULATION

Problem setting. *In the terms of economy innovation development, intellectual property acts as good subjected to monetary valuation and turnover. In this aspect, the problems of legal regulation of relations concerning with intellectual property rights transferring between different entities within the civil circulation become currently central.*

Analysis of recent researches and publications. *Problems concerning with the very concept of civil circulation and property rights as its objects have been studied in the works of V. A. Belova, B. B. Ebzeyeva, S. O. Slipchenko, I. V. Spasybo-Fateeva, S. I. Shimon, O. S. Yavorska and several other scientists. Also, some aspects of intellectual property rights turnover have been discussed in scientific publications of such scientists as J. Y. Atamanova, O. M. Vasylieva, O. O. Horodov, O. L. Makovskii, O. M. Melnyk, I. Y. Tomarov, O. I. Harytonova etc.*

Target of research. *The goal of this research is to determine the objects of civil circulation in the context of intellectual property relations and clarify the characteristics of circulability of property rights on certain objects of intellectual property.*

Article's main body. *Ukrainian legislation provides that the objects of intellectual property «in statics» is the same intellectual property rights (the results of intellectual activity and means of individualization), whereas the objects of relations that mediate theirs «dynamic», it means movement under civil circulation, acts as intellectual property rights. Firstly, this is due to the fact that the results of intellectual activity and means of individualization (because of its intangible nature) could not act as transferring objects, because it's related with the item of property. Thus, the transfer of the material object that materialized in the object of intellectual property right won't affect at the dynamics of the intellectual property relationship. Secondly, objects of intellectual property rights could not serve as objects of civil circulation due to the fact that for such objects law provides accruer*

of two groups of subjective rights, non-property rights and intellectual property rights. Therefore, in the civil circulation it is impossible to transfer the totality of intellectual property rights on the corresponding object from one entity to another – it is possible to transfer the property rights.

Intellectual property rights could have varying degree of circulability. It depends on the object of such rights. According to a general rule, intellectual property rights are free in circulation. The exceptions to this rule are established by law in respect of property rights on certain intellectual property rights objects. Intellectual property rights on a commercial (trade) name, secret invention or utility model refer to limited circulation objects. The essence of geographical indications and features of the rights on it determine the unavailability of such rights become the subject of civil circulation.

Conclusions and prospects for the development. *Objects of civil circulation in intellectual property field are the intellectual property rights. Intellectual property rights circulate freely, except those that, by the law, are limited or withdrawn from civilian circulation.*

Key words: *civil circulation, intellectual property, property rights, circulability.*